

kuci (tak také Neumann, Kommentar zu den Zivilprozessgesetzen, Vídeň 1927, I. sv., k § 99 j. n., str. 242, a sb. n. s. čís. 8864), nebylo lze dovolacímu rekursu vyhověti.

Čís. 9784.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Ten, kdo chtěl podepsati směnku jako ručitel za příjemce, ale nepodepsal ji platně jako ručitel proto, že nepřipojil rukojemské prohlášení, neručí jako příjemce. Může snad ručiti jako obecnoprávní rukojmí.

Jako příjemce neručí ten, kdo není uveden ve směnečné adrese jako směnečník. Dodatečné neoprávněné doplnění směnky vepsáním jména podpisatele bez jeho souhlasu do adresy, jest paděláním (neoprávněným doplněním směnky), z něhož nemůže ani bezelstný nabyvatel směnky nabytí práv proti podpisateli.

(Rozh. ze dne 29. března 1930, Rv I 362/30.)

Procesní soud první stolice směnečný platební příkaz k námitkám žalovaného zrušil. Odvolací soud ponechal směnečný platební příkaz v platnosti.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a uložil mu, by doplnil řízení a znovu rozhodl.

Důvody:

Dovolatel uplatňuje, že odvolací soud neposoudil věc správně proto, že ho odsoudil k zaplacení z důvodu, že podepsal směnku, maje vůli podepsati ji jako rukojmí, nepřipojiv však rukojemskou doložku, a že ho proto odvolací soud pokládá za příjemce. Uplatňuje zejména, že vepsání jeho jména do směnečné adresy jako směnečníka jest paděláním směnky, které jeho závazek činí neplatným. Odvolací soud ovšem neprávem zastává názor, že ten, kdo chtěl podepsati směnku jako ručitel za příjemce, ale nepodepsal ji platně jako ručitel proto, že nepřipojil rukojemské prohlášení, ručí přes to jako příjemce, an závazek příjemcův a ručitelův jest stejný. Bylo tomu tak podle dřívějšího práva, kde spolupodpis rukojmího bez doložky zakládal též závazek jako závazek hlavního dlužníka, ale není tomu tak podle práva nyní platného, ano se k platnosti rukojemství vyžaduje také prohlášení rukojmího. Podle dřívě platného směnečného řádu (čl. 81 sm. ř.) stačilo k založení směnečného závazku připojení spolupodpisu a spolupodpisatel ručil stejně jako hlavní dlužník, třebaže podepsal bez prohlášení o rukojemství. Nový směnečný zákon však upravil směnečné rukojemství zvláště. Podle původního vládního návrhu měl platiti za rukojemství již podpis na přední straně směnky (§ 62 (3) vládní návrhu), a to s domněnkou, že se rukojemství děje za příjemce, před přijetím směnky za výstavce. Třetí od-

stavec § 62 vlád. návrhu byl však ústavně právním výborem škrtnut a druhý odstavec § 62 byl změněn tak, že rukojemství musí býti psáno na směnce a vyjádřeno slovy »jako rukojmí nebo jinou doložkou téhož významu«. Tím podle zprávy ústavně právního výboru mělo býti vysloveno, že rukojemství vzniká podpisem jen tehdy, je-li při podpisu zřejmě vyjádřeno. »Není-li to vyjádřeno,« praví zpráva ústavně právního výboru, »může vzniknouti rukojemství civilně právní.« Měly tím býti »odstraněny pochybnosti vznikající z toho, byl-li na přední nebo na zadní straně směnky napsán jen podpis«. »Při podpisu na přední straně může se jednati o akcept nebo o spoluakcept nebo o spoluvýstavce«. »Připustí-li se, že v pouhém podpisu může býti rukojemství, vznikne v uvedených případech konkurence právních norem a pochybnost, zda jde na př. o spolurukojmího nebo spoluindosanta a pod.« Podle toho stojí zákonodárce na stanovisku, že podpis toho, kdo chce směnečně ručiti bez prohlášení rukojemského, nezakládá směnečný závazek rukojemský. Může snad založiti obecnoprávní rukojemský závazek a jest otázkou, zda pouhý podpis není podpisem spoluvýstavce, spolupříjemce nebo spoluindosanta. Jako příjemce nemůže však ručiti ten, kdo není uveden ve směnečné adrese jako směnečník, protože naň nezní příkaz platební, obsažený ve vydané směnce. (§ 19 a násl. směn. zák., Grünhut Wechselrecht II 213, Staub-Stranz Komentář u čl. 21 poz. 4. Rouček Směneční právo č. 113 a 114). Přijetí směnky osobou, jež není v adrese a není tudíž směnečníkem, nemůže založiti její závazek jako příjemce nebo spolupříjemce. Podle nynějšího práva nevznikne pouhým spolupodpisem s příjemcem ani závazek rukojemský ani závazek podpisatele jako spolupříjemce. O spolupříjemce jíti nemůže, ježto spolupříjetí směnky předpokládá, že spolupříjemce je v adrese jako spolusměnečník uveden. Že jde o podpis dovolatele jako spoluvýstavce nebo spoluindosanta, nebylo vůbec uplatněno. Směnečná žaloba jest založena na tom, že žalovaný dovolatel přijal směnku, a také směnečný platební rozkaz uložil mu zaplacení podle žaloby, tedy jako příjemci. Důvodem žalobním, o němž se ve sporu jednalo a na němž nárok žalované byl založen, bylo tedy přijetí směnky, nikoli směnečné rukojemství. Prvý soud zrušil směnečný platební rozkaz proto, že žalovaný jako příjemce nemohl podepsati a převzítí podpisem závazek jako příjemce a proto že podpisem nevznikl jeho závazek směnečný, ježto jeho jméno jako směnečníka nebylo udáno v adrese a pozdější jeho vepsání stalo se neoprávněně, paděláním. Směnečné rukojemství nevzniklo pak proto, že směnka nemá rukojemské prohlášení dovolatelovo. Odvolací soud má za to, že nejde o neoprávněné vyplnění, o paděláním směnky, an dovolatel chtěl podepsati jako rukojmí, který ručí právě tak jako podepsaný příjemce; chtěl-li prý dovolatel podepsati jako rukojmí stejně s příjemcem závazný, není prý v tom neoprávněné doplnění směnky, bylo-li do adresy směnečné dodatkem vepsáno jeho jméno. Jde tedy jen o to, zda dodatečné vepsání jména dovolatelova do adresy lze pokládati za paděláním, za neoprávněné doplnění směnky. Chtěl-li dovolatel podepsati jako ručitel a podepsal bez rukojemského prohlášení, podpis jeho nezplodil smě-

nečný závazek pro nedostatek formy. Dodatečné doplnění směnky vepsáním dovolatelova jména do adresy znamenalo by jistě změnu obsahu směnky v jeho neprospěch, tedy padělání, z něhož nemohl nabýti žádný majitel směnky práva proti dovolateli, předpokládajíc ovšem, že výstavce nebo jiný majitel směnky nebyl k doplnění směnky oprávněn. Majitel směnky nebyl oprávněn vepsati dovolatelovo jméno do adresy bez jeho souhlasu, ať to již učinila žalobkyně, výstavce nebo někdo jiný, a nezáleží na tom, jak míní odvolací soud, že rukojmí by ručil stejně jako příjemce. Důvěra žalobkyně ve správnost vyplnění směnky nerozhoduje. § 78 směn. zákona nestanoví závazek toho, jehož závaznost vznikla by teprve paděláním, třebaže nabyvatel směnky jednal v důvěře v její správnost. Ale žalující spořitelna tvrdila, že výstavce byl zmocněn dovolatelem k tomu, by byla směnka vyplněna tak, by byl příjemcem. Svědek K. potvrdil, že ujednal se žalovaným, že spolupodepíše jako směnečný dlužník. Že sice nebylo ujednáno výslovně, že podepíše jako příjemce, ale rozumělo se to: že nechtěl od žalovaného podpis jako rukojmího, nýbrž výslovně mu řekl, že musí podepsati spolu se svou manželkou jako dlužník a že o rukojemství nebylo řeči. Souhlasil-li dovolatel, což dosud zjištěno nebylo, a bylo-li podle toho ujednáno, že podepíše jako dlužník, nikoli jako rukojmí, a podepsal-li v důsledku toho dovolatel bez rukojemského prohlášení, byl výstavce oprávněn, by doplnil směnku v adrese tak, jak to odpovídalo úmluvě a nebylo by lze shledati v takovém doplnění padělání. První soud sice zjistil, že výstavce říkal dovolateli, že poskytne úvěr jeho manželce pod podmínkou, že podepíše jako dlužník a že výstavce považoval proto podpis dovolatelův za přijetí, ale přes to nepokládá výstavce K-a za oprávněna k dodatečnému doplnění adresy patrně proto, že to nebylo výslovně ujednáno, a nezabývá se obsahem dovolatelova ujednání s K-em po stránce právní, a nezjišťuje, zda dovolatel slíbil, že podepíše jako dlužník, nikoli jako pouhý rukojmí. Žalobkyně uplatnila v odvolání nesprávné ocenění důkazů a nesprávné právní posouzení v otázce, že směnka byla vyplněna ve smyslu řečené dohody, že se dovolatelův podpis stal na základě úmluvy a že směnka byla poslána poštou výstavci nevyplněná, takže majitel byl oprávněn ji vyplniti. Odvolací soud se neobíral otázkou, zda směnka došla k výstavci nevyplněná vůbec, a zda byl majitel směnky oprávněn k doplnění adresy v důsledku smlouvy výstavce s dovolatelem, a proto také nezjišťoval obsah tvrzené dohody.

Čís. 9785.

Podle § 35 ex. ř. lze odporovati jen nároku, pro který se vede exekuce. Nároku, pro nějž sice vznikl exekuční titul, ale pro nějž není exekuce »v běhu«, nelze odporovati touto žalobou, ale ovšem obyčejnou určovací žalobou podle § 228 c. ř. s.

Spojen-li v žalobě podle § 35 ex. ř. odpor proti exekuci pro nárok, pro který se vede exekuce, s odporem proti nároku, pro který se exekuce nevede, a pro který jest podle výše pohledávky příslušným sborový soud